

Dağların qoynunda yerləşən Laçın şəhərindəyik... 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət paytaxtı statusuna sahiblənəcək, Azərbaycanın mədəniyyət incisi sayılan Laçın şəhərində artıq bu istiqamətdə hazırlığa başlanılıb. Yeni siması ilə göz oxşayan qədim şəhərimizdə müxtəlif mədəni layihələrin icrası da nəzərdə tutulur ki, bunlar gələcək il Laçına təsirli bururacaq yerli və əcnəbi qonaqlarda çox maraqlı və yaddaqalan təəssüratlar formalaşdıracaq.

Hazırda Laçında bir neçə mədəniyyət infrastrukturunu obyektinə fəaliyyət göstərir. Onlardan biri də "Hoçazfilm" yaradıcılıq studiyasının çəkiliş pavyonudur. Şəhərə səfərimiz çərçivəsində yolumuzu bu çəkiliş pavyonundan salıb indiyədək həyata keçirilən layihələrlə maraqlandıq və görülən işlərlə də tanış olduq.

Hoçaz dağının adını daşıyan yaradıcılıq studiyası

"Hoçazfilm" yaradıcılıq studiyası Cənubi Qafqazda analoqu olmayan bir məkandır. Burada istənilən janrlı filmlərin çəkilməsi üçün real imkanlar, beynəlxalq standartlara uyğun avadanlıqlar mövcuddur.

Studiya ilə bağlı maraqlı müqayisəyə ehtiyac yaranır. Belə ki, dünyanın ən məşhur filmlərinin çəkildiyi Hollivud da qayalar üzərində yaradılıb. Uca dağların qoynunda yerləşən Laçın və Hoçaz dağının adını daşıyan studiya Hollivuda bənzəyir. Burada bəlkə də dünya kinosu inciləri sırasına daxil olacaq çoxlu filmlər çəkiləcək.

Ötən il avqustun 25-də Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Laçın rayonuna səfərləri zamanı "Hoçazfilm" yaradıcılıq studiyasının çəkiliş pavyonunun açılışı olub.

Bir ildən çoxdur ki, fəaliyyət göstərən studiyanın rəhbəri kinorejissor Amil Amalla görüşüb mədəniyyət mərkəzi ilə tanış oluruq. Bölli olur ki, Qarabağın çoxşaxəli nadir yaradıcılıq məkanı olan "Hoçazfilm" studiyası iki inzibati binadan və bir çəkiliş pavyonundan ibarətdir. Studiyanın adı Laçın rayonunun əsas rəmzlərindən sayılan Hoçaz dağının adından götürülüb. Studiya, Laçın başda olmaqla, ümumilikdə Qarabağ regionunun işğal və işğaldan sonrakı dövrlərinin salnaməsini yaratmaqda regional audiovizual mərkəz kimi fəaliyyət göstərir. Studiya çəkiliş məqsədilə regiona gələn yerli və xarici film istehsalçılarına bölgənin zəngin təbiəti, imkanları ilə bağlı bələdçilik edir və lokasiya xidmətləri göstərir, onları müvafiq avadanlıqla təmin edir.

Təyyarə, helikopter interyeri, elmi-fantastik filmlərin çəkilişi üçün laboratoriya

Çoxşaxəli yaradıcılıq məkanı olan "Hoçazfilm" in perspektiv fəaliyyət istiqamətləri çox genişdir. Bu istiqamətlərə Şərqi Zəngəzur və Qarabağ regionunun genişmiqyaslı təbliğatı ilə bağlı layihələrin icrası, bölgədə keçiriləcək mədəni-kültüvü tədbirlərin işıqlandırılması, Laçında yenidənqurma işlərinin, regionun milli brendlərinin və yerli məhsulların təşviqi, kinoteatr və yaradıcı ittifaqla əməkdaşlıq, gənclər üçün yay məktəbləri, yaradıcılıq atelyeləri, kinematografiya və müsabiqələrin təşkili daxildir. Studiyanın tərkibində "Hochaz Hotel" də fəaliyyət göstərəcək. Hazırda hoteldə təmir işləri son tamamlama prosesindədir.

"Hoçazfilm" in binasına daxil oluruq. Buradakı maraqlı dekorlar diqqətimizi çəkir. Studiya kinofilmlər üçün əl işləri olan avadanlıqlarla zəngindir. Onların içərisində diqqətimizi çəkənlərdən təyyarə və helikopter interyeri, həbsxana və elmi-fantastik filmlərin çəkilişi üçün laboratoriya var. Bu laboratoriya həmçinin televiziya studiyası kimi də istifadə edilir. Bundan əlavə, burada yaşıl pərdə (xromokey) də mövcuddur.

Pavilyon texniki təchizat, o cümlədən səs, işıq izolyasiyası baxımından beynəlxalq standartlara uyğundur. Kino sənayesində ən çox tələbat duyulan dekorların hər biri xüsusi olaraq "Hoçazfilm" in sifarişinə əsasında hazırlanmış əl işidir. Bütün bunlar kino və digər kommersial çəkilişlər üçün müxtəlif agentliklər və studiyalarla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın yaradılması baxımından çox əhəmiyyətlidir.

Studiyada ərsəyə gələn sənədli, bədii filmlərə və hazırda həyata keçiriləndə olan layihələrə gəlincə Amil Amal bildirdi ki, hazırda studiya "Filming Karabagh" layihəsi üzərində

Cənubi Qafqazda analoqu olmayan "Hoçazfilm" yaradıcılıq studiyası regional audiovizual mərkəz kimi fəaliyyət göstərir

də çalışır, yerli və xarici film, reklam istehsalçılarına regionun zəngin təbiətindən yararlanmaq üçün bütün lazımı xidmətlərin göstərilməsini təklif edir. Xidmətlər içərisində bütün rəsmi icazələrin alınması, logistika, məkanlar, pavyon, dekorlar, hotel və ketrinq xidməti nəzərdə tutulub. Studiya fəaliyyət göstərdiyi müddət ərzində 6 bədii-sənədli televiziya filminə və 2 əyləncəli verilişə təşkilatı (bələdçilik, yerləşmə, pavyon, bəzən qidalanma) dəstək göstərib. Burada ərsəyə gələn filmlərin və verilişlərin ümumi siyahısına nəzər saldıqda bölli olur ki, "Ermənilərin la-cınlara 30 illik ev kirayəsi borcu var", "Vətənim Laçın", "İlk Novruz", "Qərbi Azərbaycanın təbiəti və təbii sərvətləri", "Laçında bir gün", "Həyat sənəti - rejissor!" sənədli filmləri çəkilib. Bundan əlavə, "Hoçazfilm" Laçında fəaliyyət göstərən bir neçə müəssisənin, xüsusilə Zerti Ayaqqabı Fabrikinin loqolarını hazırlayıb. Həmçinin bildirildi ki, "Hoçazfilm" yaradıcılıq studiyasının ilk layihəsi Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ilk hərbi naziri, əslən laçınlı Xosrov bəy Sultanovun həyat və fəaliyyətindən bəhs edən "Qarabağ qubernatoru" bədii-sənədli filmidir. Layihənin məqsədi tarixi paralellər aparmaqla Qarabağ və Zəngəzur ətrafında erməni daşnaklarının və Qafqazda maraqları olan böyük siyasi güclərin həyata keçirdikləri işğalçı siyasəti, törətdikləri cinayətlər barədə həqiqətləri dünyaya çatdırmaq, 44 günlük Vətən müharibəsində Zəfər qazanmış Azərbaycan xalqının, dövlətçiliyinin əzəmətinə, qüdrətini tərənnüm və təbliğ etməkdir.

"Hoçazfilm" in öhdəsinə düşən böyük məsuliyyət

Amil Amal deyir ki, Laçının 2025-ci ildə MDB-nin mədəniyyət

paytaxtı statusuna sahiblənməsi onları da qürurlandırır. Bu tarixi qərarı tək Laçına deyil, Azərbaycan mədəniyyətinə verilən yüksək dəyər kimi qiymətləndirən kinorejissor bildirir ki, bu məqsədlə "Hoçazfilm" kinostudiyası da üzərinə düşən vəzifəni reallaşdırmaq planlaşdırır. Belə ki, kinostudiya gələcək ilin yay aylarında "Lachin International Film Festival" layihəsini təqdim edəcək. Hazırlıq mərhələsində olan festivalın məqsədi həm MDB-nin, həm də türk dövlətlərinin kinorejissorlarını, kinossenaristlərini, ümumilikdə kino xadimlərini bir yerə toplamaqdır.

Amil Amal deyir ki, onlar təkə kino yox, həmçinin regionda işğaldan əvvəlki və işğaldan sonrakı salnaməni formalaşdırmaq niyyətindədirlər: "Yüz il sonra bizim çəkdiyimiz kadrlara baxan insanlar buranın necə cənəmə çevrildiyinin şahidi olacaqlar. İşğal dövrünü əks etdirən sökülük, talan olunmuş evləri kameraya çəkmək istəyirik. Bunların hamısı düşmənin xarakterini açan dəlil-sübutlardır. Bu mənada "Hoçazfilm" in öhdəsinə böyük məsuliyyət düşür. Min kvadratmetr sahəsi olan pavyonumuzda ölkəmizin heç bir yerində olmayan dekorlar var. Məsələn, təyyarə interyeri heç yerdə yoxdur. Həbsxana interyeri "Azərbaycanfilm"də var, ancaq bizdəki qədər geniş və keyfiyyətli deyil. Bundan savayı, həm studiya verilişlərini çəkə biləcəyimiz, həm də elmi-fantastik filmlər üçün nəzərdə tutulmuş laboratoriyamız var. Buranı asanlıqla həm kosmik gəmiyə, həm də kimya laboratoriyasına çevirmək imkanı var. Hazırda "Hoçazfilm" in saytı üzərində çalışırıq və ilin sonuna kimi bunu da təqdim edəcəyik".

Onun sözlərinə görə, müştərilər "Hochazfilm.az" saytına asanlıqla daxil olub, hər bir dekoru müəyyən qiymətə təyin olunmuş vaxt ərzində bron etmək imkanı qazanacaqlar. Əsas özəllik ondan ibarətdir ki, çəkiliş məqsədilə regiona gələn hər hansı bir komandaya paket şəkildə imkanlarını təklif edə bilərlər.

Göründüyü kimi, "Hoçazfilm" studiyası üçün yaradılan imkanlar çox genişdir və getdikcə bütün bunlar daha da genişləndiriləcək. Dağlar qoynunda yerləşən Laçında dünyaşöhrətli sənədli, bədii filmlərin çəkilişi üçün əlverişli zəmin yaranacaq. Bu da, əlbəttə ki, Azərbaycanın dünyada mədəniyyət mərkəzi kimi tanınmasında mühüm rol oynayacaq.

"Hoçazfilm" studiyası ilə tanışlıq, həqiqətən də, bizdə xoş təəssüratlar yaratdı. Elə bu xoş təəssüratla da Laçında inşa edilən Şərqi Zəngəzurun ən böyük məscid kompleksinə yollanırıq...

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

